

Патрон І.В.

аспірантка,

*Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І.К. Карпенка-Карого*

МІСІЯ КІНО В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Що може дати кіно сучасному глядачу? Як змінювалось завдання кіно впродовж століть? В момент коли виник кінематограф, кінець XIX ст., його сприймали не більше як ярмаркову розвагу. Тоді ніхто не здогадувався, що тривіальна розвага може стати один з найвпливовіших мистецтв XX ст. Починаючи з перших фільмів братів Люм'єр, продовжуючи французьким авангардом, шведським психологізмом,

німецьким експресіонізмом та радянським монтажним кіном, споглядаючи Велике німе кіно Макса Ліндера, Чарлі Чапліна, Бестора Кітона, переходячи в еру звукового кіно, занурюючись у французьку «Нову хвилю», італійський неореалізм, німецьке молоде кіно, британський «рух розгніваних», українське поетичне кіно і американські кримінальні драми, споглядаючи історичні колоса, постмодернізм у фільмах Грінуея та Альмадовара, азіатський вибух та реалізм Ларса фон Трієра, не відрікаючись від абсурдних комедій і короткометражок, досягаючи фільмів Марвел, закінчуючи «Джокерами» і «Фінчами» і всіма іншими стрічками, які будуть після вищезгаданих, місія кіно схожа впродовж років, а саме: комунікувати, зберігати (фіксувати), розважати, емоційно заряджати (викликати емоції), навчати (інколи, маніпулювати).

Змінюються обставини здійснення цієї місії, змінюється контекст, у якому вона досягається, але сама місія кіно – незмінна.

Італійський кінорежисер Бернардо Бертолуччі запропонував такий варіант місії: «Люди приходять в кіно, щоб розділити одну і ту ж мрію» [1].

Директор Честерфільдського коледжу мистецтва Аллістер Мактагарт, сказав цікаву фразу про важливість кіно: «З моменту свого створення кіно тишило, вражало та бентежило аудиторію і продовжує робити це. Кіно продовжує давати глядачеві можливості спробувати життя інших. Що може впливати на нас, збагачувати нас, розширяючи світогляд цими зустрічами...» [1].

Американський культовий режисер Мартін Скорсезе вказує на одну дуже важливу місію кіно – спільного співпереживання, спільного часопродовження, спільного досвіду, спільних спогадів: «Кіно задовольняє одвічну потребу колективного несвідомого – потребу людей в спільних спогадах» [2].

Кіно комунікує. Кіно доносить інформацію різним способом для різної аудиторії. Нещодавні дослідження, про які йдеться в статті Личковської О. [3], свідчать про те, що існують дві групи глядачів: любителі авторського кіно і масового: прихильники авторського кіно менше цікавляться розважальними жанрами, а віддають перевагу серйозним жанрам: історичне кіно, драми. Прихильники масового кіно, навпаки, більше цікавляться жанровим і легким кіно. Глибина ідеї, нетривіальний сюжет, професійна режисура, актуальність – це ті характеристики, які є важливими для прихильників авторського кіно, а для прихильників масового кіно важливими будуть дещо інші особливості: захопливий сюжет, добра гра акторів, спецефекти, красиві зйомки, саундтрек. І про мотиви, які спонукають глядачів авторського і масового кіно обирати той чи інший фільм, О. Личковська, вказує, що для перших важливішими будуть пізнавальні і естетичні, а для других розважальні і компенсаторні мотиви [3, с. 143–144].

Кіно спонукає думати. У кожне століття, та й десятиліття зрештою, є свої важливі події, суспільні проблеми, до яких треба звернути увагу. Окрема тема – вічні проблеми, на кшталт відносин батьків і дітей, стосунки між людьми, самотності, патріотизму та інших. Кіно на ці теми знімало і зніматимуть завжди. Таке кіно спонукає думати про ці проблеми, інколи дає якісь поради, як їх вирішити чи як краще поводитись в певних ситуаціях. А навіть і просто вказати людині на її погані риси. Показати її зі сторони і змусити задуматись над тим, чи правильно вона живе. В часи війн дуже важливо знімати фільми, які б спонукали думати про причини воєн, про їх безглуздість і наслідки, військовим допомагають фільми про їх звитягу і подвиги, які надихають на перемогу, політикам слід переглядати фільми про весь тягар відповідальності за такі геополітичні конфлікти. Ми живемо в час, коли є надзвичайно серйозна проблема глобального потепління і різних природних катаклізмів. Одним із завдань кіно є також вказувати на ці проблеми, відкривати людям очі.

Кіно викликає емоції – найперше і найголовніше основне завдання і призначення кінематографа. Комедії створені для того, щоб розсмішити людей, пробудити в них хороші, позитивні емоції. Драми викликають переживання і замислення, розчулення і співчуття. Історичне кіно – гордість, захоплення, відчуття єдності з історією.

Режисери і загалом творці кіно – це люди, які можуть гратися з людськими почуттями, можуть викликати потрібні емоції і цим робити кіно чимось більшим, аніж набір кадрів. Кіно – це мистецтво. Я вважаю, що викликати емоції – це завдання усіх видів мистецтва. Просто досягають цього по-різному і за допомогою різних засобів. У кіно це зображення, акторська гра, символи, звук, постановка кадрів, звичайно сценаріїв і дуже багато іншого. Кіно – це титанічна, спільна творча робота, яка повинна в першу чергу викликати емоції в тих, для кого вона власне і робиться.

Список використаних джерел:

1. Чому кіно важливе? URL: <https://www.odesafilmstudio.com.ua/uk/news/archive/chomu-kino-vazhlive>
2. Шпак О. Чим зайнятись кіноману на канікулах: 7 фільмів для різдвяного настрою. URL: <https://inspired.com.ua/creative/movies/7-christmas-movies/>
3. Личковська О. Комунікативні практики взаємодії з візуальними джерелами: між інтеграцією й диференціацією. *Вісник Одеського національного університету. Соціологія і політичні науки*. 2008. Т. 13. Вип. 5. С. 140–150.